

Ғалаба муборак

2018 йил 12 апрель куни ТДСИда тиббиёт олий ўқув юртлари ходимлари ўртасида спорт мусобақалари бўлиб ўтди.

Унда тиббий олий ўқув юртларининг профессор-ўқитувчилари стол тенниси, волейбол, баскетбол, футбол спорт турлари бўйича мусобақада қатнашди. Тошкент Тиббиёт академиясининг мини-футбол жамоаси барча рақибларини мағлубиятга учратиб, 1-ўринни эгаллади. Қизлар волейбол жамоаси 2-ўринни, эркеклар баскетбол жамоаси 3-ўринни эгаллашди. Мини-футбол жамоасини қўлга киритган ғалабаси билан табриклаймиз. Ғолибларга мукофотларни ТТА ректори, Л.Н.Туйчиев топширди.

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ БЎЙИЧА БЎШ ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИ ХОДИМЛАР ТАРКИБИГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Мудирлар

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Тиббий ва биологик кимё” кафедраси

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Эпидемиология” кафедраси

Тиббий педагогика факультетига қарашли “Педагогика ва психология” кафедраси

Тиббий педагогика факультетига қарашли “Психиатрия ва наркологи” кафедраси

Олий маълумотли ҳамшира факультетига қарашли “Ҳамширалик иши” кафедраси

Ассистент

Даволаш факультетига қарашли “Асаб касалликлари” кафедраси

Ҳужжатларни қабул қилиш эълон қилинган кундан бошлаб бир ой муддатда ректоратнинг девонхона бўлимига топширилади. Манзилимиз: Олмазор тумани, Фаробий кўчаси, 2-уй.

MUASSIS:
TOSHKENT
TIBBIYOT
AKADEMIYASI

MUHARRIR:
TURDIQUL
BOBOMURATOV

TAHRIR HAYATI:
Q.Nizomov (Bosh muharrir o'rinbosari),
O.Hazratov, A.Zohidiy, S.Mavlyanov,
D.Norgulov, L.Abdugodirova, D.Xudoyqulov

Gazeta Pentium-IV
kompyuterida sahifalandi va Toshkent
Tibbiyot akademiyasi RISOGRAFida
400 nusxada chop etildi.
Manzilimiz:
Toshkent shahri, Farobiy
ko'chasi, 2-uy
Nashr uchun ma'ul
Q. Nizomov

Gazeta Toshkent Matbuot va axborot
boshqarmasida 2007 yil 15 yanvarda
02-0049 raqam bilan ro'yxatga olingan

Mualliflar fikri tahririyat nuqati nazaridan farqlanishi
mumkin. Maqolalardagi ma'lumotlar uchun
mualliflar javobgardir
Бепул тарқатилади

Topshirish vaqti: 14.00

ЎЗARO ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

Ўзбекистон Республикасида барча соҳалар билан бир қаторда тиббиёт ҳамда таълим соҳасида амалга оширилаётган ислохотлар борасида Тошкент Тиббиёт академиясида ҳам бир қатор истиқболли режалар амалга оширилмоқда.

Халқаро муносабатларнинг ривожланиши асосида тиббиёт соҳаси ва таълим тизими бўйича юқори кўрсаткичларга эга бўлган давлатларнинг ўзига хос стратегиялари, дастурлари, шу билан бирга амалга оширилган чора-тадбирларни ўрганиш ҳамда амалиётга татбиқ этиш Республикамизда юқорида қайд этилган соҳаларнинг ривожланишига кенг имкониятлар яратади.

Нуфузли халқаро ташкилотлар (хусусан, Иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилоти – ОЭСР) ва экспертларнинг фикрича, Осиё таълим модели Европа моделига қараганда анча мукамал. Жумладан, Япония, Жанубий Корея, Сингапур ва Тайвань (Хитой) дунёда энг яхши миллий таълим тизимига эга кўплаб мамлакатлар орасида (Финляндия ва Канада билан бир қаторда) пешқадамлик қилмоқда. Минтақанинг ушбу тўрт мамлакати айнан Осиё таълим модели туйғайли дунёнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланган мамлакатлари қаторига қўшилгани ҳам бу модель самарадорлигининг яна бир тасдиғидир.

Давоми 4-бетда.

ТИББИЁТДА ИННОВАЦИЯЛАР: ЁШ ОЛИМЛАР НАЗАРИ ВА ТАЛАБАЛАР ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

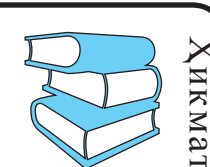
2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг IV бандида кўрсатилганидек ижтимоий соҳани ривожлантиришнинг устувор йўналишлари, яъни аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ва соғлиқни сақлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодий соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ва 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорлари ижроси юзасидан 2018 йил 11-12 апрель кунлари “Тиббиётнинг долзарб масалалари”га бағишланган “Тиббиётда инновациялар: ёш олимлар назари” мавзусида илмий-амалий конференция ўтказилди.

Конференция Тошкент шаҳридаги “Халқаро бизнес маркази”нинг Навоий ва Қўқон маърузалар залларида бўлиб ўтди. Конференцияда чет эллик меҳмонлар, Тошкент Тиббиёт академияси ректори профессор Л.Туйчиев, ўқув ишлари проректори Ш.Боймуратов, илмий ишлар проректори Ф.Азизова ва ректорат ходимлари, факультет деканлари ва кафедра мудирлари ва иқтидорли талабалар қатнашдилар.

Давоми 2-бетда.

*Меҳнатидан элни баҳраманд қилган
одам – қадр топади.*

ТИББИЁТДА ИННОВАЦИЯЛАР: ЁШ ОЛИМЛАР НАЗАРИ ВА ТАЛАБАЛАР ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Конференция давомида қозоғистонлик делегация вакиллари билан учрашув ташкил қилинди. Олиб борилган музокаралар натижасида профессор-ўқитувчиларнинг ўзаро алмашинуви, илмий-амалий тадбирлар ўтказиш, шу жумладан ТТА ва унинг филиалларида хорижий профессорлар иштирокидаги онлайн маъруза ва вебинарларни ўтказиш, қўшма ҳамкорликда ўқув адабиётлари ва фан дастурларини яратиш, биргаликда илмий изланишларни амалга оширишга доир масалалар кўрилди ва учрашув якунида Қозоғистон университети билан ўзаро англашув меморандуми имзоланди.

Конференцияни ТТА ректори Л.Туйчиев очиб бердилар ва барча маърузачиларга омад тиладилар. Тадбирда маърузалар, пленар йиғилишида, хирургия ва терапия йўналишлари бўйича тармоқларда, шунингдек, постер маърузалар бўлиб ўтди. Иқтидорли магистр ва талабаларимиз инглиз, рус ва ўзбек тилларида маърузалар

қилишди. Уларнинг маърузалари қизиқарли савол-жавоблар ва баҳс-мунозараларга бой бўлди. Ҳакамлар ҳайъати томонидан маърузачилар баҳолашиб уларнинг фикр-мулоҳазалари тингланди.

Тиббиёт соҳасида халқаро алоқаларни ривожлантириш дунёнинг етакчи тиббиёт муассасалари билан ҳамкорликни йўлга қўйиш, таълим тизимининг янада ривожланишига, хорижнинг илғор инновацион ёндашувларини амалиётга тадбиқ этиш ва ўзаро тажриба алмашиши учун имкониятлар яратади, бу эса ўз навбатида аҳолига кўрсатилаётган тиббий ёрдам хизматини халқаро стандартларга мос даражага етказишга олиб келади.

Ушбу конференцияда қатнашган барча тингловчилар жуда кўплаб соҳага оид янгиликларга эга бўлдилар. Шу каби тадбирлар талаба-ёшларимизни келажакда ватанимизга ва ўз соҳасида яхши мутахассис бўлиб етишишида катта аҳамият касб этади.

ТАЪЛИМ СИФАТИ МУАММОЛАРИ ПЕДАГОГНИГОҲИДА

“Илми Чин-Мочинга бориб бўлса ҳам ўрган”, – дейилади ҳадиси шарифларда. “Дунёда турмоқ учун дунёвий илмларни ўрганмоқ лозим, замона илмидан бебаҳра халқлар ўзгалар оёғи остида поймол бўлур”, – дейди маърифатпарвар бобокалонимиз Абдулла Авлоний. Бу тахлитдаги ҳадислар, донолар бисотидаги қанотли ибораларни сон-саноксиз келтиришимиз мумкин. Сўнгги йилларда ўрта ва олий таълим муассасаларида таълим ва тарбия сифатини ошириш бўйича Президентимизнинг қатор фармонлари чиқди. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта таълим вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан бўлғуси тиббиёт ходимлари назарий ва амалий билимларини мустаҳкамлаш, кўникмаларини сифатли эгаллаш бўйича қарорларига имзо чекилди.

Нуфузли Академиямиз ректорати, деканати томонидан таълим ва тарбиянинг устувор йўналишлари ўрганилиб, қатор ижобий ислохотлар ўтказилди. Булар узоқ йиллар мобайнида профессор-ўқитувчиларни пахта ҳашарига жалб қилишга барҳам берилиши, турли-туман зарур-нозарур шанбаликлар ва қўшимча юктамаларини олиб ташлаш, таълимнинг 7 йилдан 6 йилга туширилиши, таълим жараёнида тест иштирокининг камай-тирилиши, бўлғуси тибб ходимларини имкон даражасида клиникага, реал ишлаш шароитига яқинлаштириш, кафедраларнинг моддий-техника базасини яхшилаш, мебель билан таъминлаш кабиларда мужда бўлди. Албатта, буларнинг ижобий самараси бугунданок кўртак бериб, яқин келажакда аққол намён бўлади.

Аммо, ютуқларимиз билан бирга бир қатор мулоҳазага сабаб бўлувчи айрим қусур ва камчиликларимиз ҳам мавжудки, улар албатта юқори ташкилотлар томонидан кўриб чиқилиши ва оидинлик киритилиши лозим.

Биринчидан, болалар хирургияси борасида гапирадиган бўлсак, курснинг асосий қисми жойлашган бино авария ҳолатида бўлиб бугунги кун талабига асло жавоб бермайди, бундай шароитда таълим сифати ҳақида гапирмасак ҳам бўлади. Иккинчидан, болалар хирургияси ва урологиясидан ёзилган адабиётлар маънавий жиҳатдан мутлақо эскирган бўлиб, уларни янгилаш давр талабларидандир. Уч йил муқаддам мен замон талабларидан келиб чиққан ҳолда болалар хирургияси ва урологиясидан дарслик ҳамда ўқув қўлланмаси ёзган эдим, аммо чоп этилиши маблағ масаласига тақалиб, иш тўхтаб қолди. Бугунги кунда уларнинг электрон дарслик сифатида талабаларга тарқатмоқдамиз, аммо электрон дарслик ҳеч қачон тўлақонли китобнинг ўрнини босолмаслиги ҳаммага маълум. Биринчи курс талабалари учун ТошПМИ профессор ўқитувчилари томонидан битилган “Клиникага кириш” дарслиги ҳам бугунги кун талаблари даражасида эмас. Навбатдаги муаммо биринчи курс талабаларининг гуруҳларда ҳаддан ташқари кўплигидир. Олий таълим стандартларига кўра ҳар бир ўқитувчига 6,4 та талаба тўғри келиши керак, аммо мазкур курснинг айрим гуруҳларида 14 ва ҳатто 16 тадан талаба бор. Табиийки, бундай ҳолда уларнинг ҳар бири билан тўлиқ мулоқот қилиб, билимлари кўламини ҳолис баҳолаш имкони

йўқ. Фикримча, талабалар ҳали нормал анатомия, физиология ва гистология асосларидан боғабар бўлмасдан туриб хирургияга келиши унчалик тўғри эмас. Иккинчи ва учинчи курслардан махсус фанларга келса ўқитувчига ҳам, талабага ҳам осон ва ўнғай бўлади. Ва ниҳоят биз узоқ йиллар талабалар билимларини 100 баллик тизимда баҳолаб келдик, баайни ҳисобчилардек вақтимизнинг бир қисми кредит – дебит балларни қўшиш-айириш-бўлиш-кўпайтириш-тақсимлаш кабиларга кетди. Аммо сифат кўрсаткичи ўзгардим, шуниси муаммо. 5 баллик баҳолаш тизими нимаси билан ёмон эди, деган савол тугулади.

Икки оғиз сўз профессор-ўқитувчиларнинг малакасини ошириш борасида. Менимча мазкур курсда педагогика соатларини кўпайтириш, тизимли тахлил каби унчалик нозарур фанлар ўрнига тиббий деонтология, касб этикаси ва психологиядан соатлар кўпайтирилиши лозим.

Албатта юқорида келтирилган жузъий камчиликлар жиддий характерда бўлмасдан, менинг хусусий мулоҳазаларимдир. Аммо, фикри ожизимча уларни муҳокама қилиш ва мулоҳаза билдириш таълим сифатига ижобий таъсир кўрсатади. Зеро, Президентимиз ўз чиқишларида аҳоли фаровонлигини яхшилашга, таълим-тарбия сифатини оширишга қаратилган ҳар қандай тақдир безътибор қолмаслиги шартлиги хусусида кўп марталиб айтиб ўтмоқда.

Аллажон ЗОҲИДИЙ,
Ўзбекистон Республикаси Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, тиббиёт фанлари номзоди, олий тоифали жарроҳ

ЁШЛАРНИНГ ЭКОЛОГИК МАДАНИЯТИ ОШИРИЛМОҚДА

Тошкент Тиббиёт академияси қошидаги академик лицейда “Ўзбекистон келажакига мен ҳам масъулман!” мавзусидаги анжуман бўлиб ўтди.

Тадбир “ЭКОСАН” экология ва саломатлик халқаро хайрия жамоат фонди, “Меҳр ва мурувват” жамоат фонди, Олмазор туман ҳокимлиги билан ҳамкорликда халқимизнинг умумхалқ байрами Наврўз шукуҳи остида ўтказилди.

Тадбир иштирокчилари ўқув муассасасининг боғидаги Абу Али ибн Сино ҳайкали пойида Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи Тошкент Тиббиёт академияси қошидаги академик лицей бошланғич ташкилот ташаббуси билан ташкил этилган “Ўзбекона анъана ва қадриятлар” деб номланган мамлакатимизнинг ҳар бир вилояти, Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳри кўргазмасини катта қизиқиш билан томоша қилдилар. Айниқса, Россиянинг Иркутск Тиббиёт институтидан ташриф буюрган меҳмонлар ўзбекона урф-одатларимизга катта қизиқиш билдирганини эътироф этиш ўринли.

— Ёшлар қалбида миллий ғоя, миллий урф-одат, анъаналарга меҳр-садоқат туйғуларини шакллантиришда бу каби тадбирларнинг аҳамияти катта, — дейди Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи Тошкент Тиббиёт академияси қошидаги академик лицей бошланғич ташкилот етакчиси Нигора Ҳакимова. — “Ўзбекона анъана ва қадриятлар” деб номланган тадбир ёшларни маънавий баркамол, мамлакатимиз тарихининг чуқур билимдон фарзандлари қилиб тарбиялаш, ўзбек халқининг удум ва маросимлари ўзагини англаб етишларига

кўмаклашиш, миллийликни ҳаққоний, ҳолисона ўсиб келаётган ёш авлодга етказиш ва тарғибот қилиш, улар қалбида миллий ғоя ва мафкура, миллий урф-одат ва анъаналарга меҳр-садоқат туйғуларини шакллантириш мақсадида ўтказилди.

— Боғу далалардаги дарахту майсазорларнинг ям-яшилликка бурканиши, субҳидамда кушларнинг шўх-шодон чуғурлашлари ҳар бир кишининг кўнгил торларини чертиб ўтади, — дейди лицейнинг 2-босқич ўқувчиси Фотима Йўлдошхўжаева. — Биз соғинган баҳор юртимиз бўйлаб кезмоқда. Ташкил этилган тадбирда ҳам юртимизнинг урф-одатларга нақадар бойлиги, асрлар оша қадриятларимиз ҳали ҳам ўз қадрини йўқотмаганига гувоҳ бўлдик. Мазкур тадбирда биз Навоий вилоятининг ўзига хос урф-одатларини акс эттиришга ҳаракат қилдик. Ҳар бир ёш ўзи яшаб турган юртининг урф-одати ва қадриятларини билиши ва қадрлаши лозим.

Қатнашчилар лицейнинг “Ёшлар экологик боғи”га 12 йил аввал асос солишда иштирок этган “Нуроний” фондининг фахрий аъзолари – Тошкент Педиатрия тиббиёт институти профессори, академик Э.Турсунов, “ЭКОСАН” ва “Меҳр ва мурувват” жамоат фондлари раис ўринбосарлари, академик К.Жўраев ва профессор А.Юнусов ва бошқа меҳмонлар бошчилигида “ЭКОСАН” фондининг “Анъаналарни тикла – дарахт эки!” шиори остида дарахт кўчатлари эқдилар. Расмлар ва

иншолар кўрик-танлови кўргазмаси ҳамда янги технологиялар асосида жиҳозланган ўқув хоналари ва лабораториялар билан танишдилар, педагоглар билан мулоқотда бўлдилар.

Иштирокчилар эътиборига мазкур лицейнинг ва “ЭКОСАН” фондининг бир қатор эколог-олимлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуриндаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг давлат ижтимоий буюртмаси доирасидаги “Табиий ресурсларни муҳофаза қилиш, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини асраб-авайлаш, аҳоли ўртасида айниқса ёшларимизнинг экологик маданияти, онги ва дунёқарашларини шакллантиришда кўргазмалар тарғибот материаллардан кенг фойдаланиш” лойиҳаси асосида чоп этилган касб-хунар коллежлари ва академик лицейлар учун мўлжалланиб тайёрланган ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги мутахассислари томонидан маъқулланган “Экология асослари” ўқув қўлланмасининг тақдимоти ҳам уюштирилди.

Анжуманда йиғилганларга “ЭКОСАН” фондининг “Электр энергиясини тежа!” ва Орол ҳақидаги “Харитага номи кирмаган саҳро” ҳужжатли видеороликлари намойиш этилди. Экологияга оид ўтказилган кўрик-танлов ғолиблари фахрий ёрлик ва совғалар тақдим этилди.

Диёр ЖАББАРОВ.

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

Шарқий Осиёнинг бошқа мамлакатлари каби Жанубий Корея ҳам конфуцийлик меросига эга бўлган ҳолда, расмий таълим тизимининг узоқ ўтмишига эга. Бошланғич таълим тизими мактаблари Чосон сулоласи ҳукмронлик қилган даврлардаёқ ташкил этилган эди. Бундай мактаблар сифати талаб даражасида эмаслиги сабабли XVI асрда мавқеига кўра академиялар – “совонлар”, неоконфуцийлик тикланиш марказларига айлантирилди. Талабалар ўша вақтларда ҳам ҳарбий хизматдан озод этилганлар ва ҳозирги кундагидек ижтимоий имтиёзларга эга бўлганлар. Олий таълим пойтахтдаги Сонгюнган дэхаккё Конфуций миллий университетида берилган. Бу ерда йилига 200 талаба таълим олган. XIX аср охири – XX аср бошларида корейслар ва христианлар томонидан хусусий мактаблар ташкил этила бошланди. Уларнинг ўзига хос томони шундан иборат эдики, уларда хотин-қизларнинг таълим олиши ҳам тарғиб қилинган ва Ғарбнинг ижтимоий ва сиёсий ғоялари кенг ёйилган. 1910 йилдан Япония таълим тизими сиёсати Кореяни итотли мустамлакага айлантиришдан иборат бўлган, шунинг учун ҳам бу ерда ўқитувчилар асосан техник билимларни оширадиган фанларни ўқитишга ҳаракат қилганлар. Токио университети каби давлат университети Кореяда илк бор 1923 йилда очилган. 1945 йилда Кореянинг АҚШ томонидан ишғол қилиниши билан бу ерда Америка тизими асосидаги таълимга асос солинди: олти йиллик бошланғич таълим, олти йил кичик ва катта мактаб ҳамда тўрт йиллик олий таълим. 9 йиллик таълим мажбурий бўлган. Ли Син Ман ҳукмронлиги вақтида ресурсларнинг етишмовчилиги туфайли бу ислохотларнинг катта қисми бекор қилинди. Ли ва Пак Чон Хи ҳукмронлиги вақтида таълим устидан назорат Маориф вазирлиги ихтиёрига ўтказилди. Тадқиқотчиларнинг фикрича, Жанубий Кореянинг иқтисодиёт ва техникада эришган ютуқлари “инсон ресурслари”га моҳирлик билан инвестиция киритилишида деб ҳисоблайдилар. Маълумотли инсонга бўлган аънанавий ҳурмат билан қараш конфуцийлик вақтидан бошлаб ҳозирги кунга қадар сақланган. 1980-йиллардан бошлаб илмий сиғими юқори касблар Корея Республикасида энг нуфузли ҳисобланади. Мамлакат миллий таълим дастурининг муваффақиятини статистик маълумотлар ҳам тасдиқламоқда. 1945 йилда аҳолининг 22 фоизи маълумотга эга бўлган бўлса, 1970 йилга келиб бу кўрсаткич 87,6 га, 1980 йилда эса 93 фоизга етди. Корейс талабалари математика ва аниқ фанлар бўйича халқаро мусобақаларда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Давлатнинг таълим тизимини ривожлантиришга ажратаётган маблағлари ҳам кишини ҳайратда қолдиради: 1975 йилда улар 220 млрд. вонни ташкил этган бўлса, бу ЯИМнинг 2,2 ёки жами бюджетнинг 13,9 фоизини ташкил этади. 1986 йилга келиб эса, бу рақам 3,76 триллион вонга, яъни ЯИМнинг 4,5 фоиз ва бюджетнинг 27,3 фоизига тенг бўлди. Корея Республикаси ҳукумати мамлакатни иқтисодий ривожлантиришнинг беш йиллик режаларини жорий этишда айна вақтда инсон капитални ҳам тараққий эттириш режаларини ишлаб чиққан.

Жанубий Корея таълим тизимининг ривожланиш босқичларини беш даврга бўлиб кўриб чиқиш мумкин: Индустриаллаштиришгача бўлган давр: 1945-1960 йиллар. Халқ таълими тизимининг кенгайиши: 1960-йиллар. Касб-хунар таълими тизимининг яратилиши: 1970-йиллар.

Илмий-техник ходимлар сонининг ошиб бориши: 1980-йиллар.

Меҳнат бозори ўзгарувчанлиги даври: 1990-йиллар. Корея Республикаси таълим тизимининг институционал таркиби: Корея Республикасида яхши маълумотга эга бўлиш ҳар бир корейс фуқаросининг муваффақиятли карьерасининг қарор топишида ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам, олий ўқув юртига кириш юқори даражали нуфузга эгадир. Корея давлат маъмурий органлари боланинг илк ўқиш давридан бошлаб, олий таълимнинг сўнгги йилигача бўлган давр давомида бутун таълим тизимини аниқ равишда тартибга солиб ва бошқариб турадилар. Корея таълими тизимида математика, корейс ва инглиз тилларига, аниқ ва ижтимоий фанларга алоҳида эътибор қаратилади. Жисмоний тарбия машғулоти мамлакатда иккинчи даражали аҳамиятга эга. Барча таълим муассасаларида юқори тезликдаги Интернетга уланиш таъминланган. Ўқув йили икки семестрга бўлинган бўлиб, биринчиси мартда бошланади ва июль ўрталарида тугайди, иккинчиси эса кеч августда бошланиб, февраль ўрталарида ниҳоясига етади. Ўқув йили қатъий тарзда белгиланмаган ва бир муассасада бошқасидан фарқ қилиши мумкин.

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ асосида мамлакатимизда олиб борилаётган кенг қамровли иқтисодий ислохотларни амалга оширишда авваламбор таълим тизимини янада такомиллаштириш, таълим турлари ва уларни янада ривожлантириш энг муҳим ва долзарб масалалардан ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигига эришиб, иқтисодий ва ижтимоий ривожланишнинг ўзига хос ва мос йўлини танлаши кадрлар тайёрлаш тузилмаси ва мазмунини қайта ташкил этишни ҳаётий заруратга айлантирди.

Таълим тизимини ривожлантиришнинг энг муҳим йўналишларидан бири мазкур соҳада халқаро ҳамкорлик масалалари ҳисобланади. Унинг мақсади Ўзбекистон таълим тизимини жаҳон таълим маконига интеграциялашуви ҳисобланади. Таълим соҳасидаги халқаро ҳамкорлик Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва халқаро битимлар, шартномалар ва конвенциялар асосида амалга оширилади. Таълимни ислох қилишда жаҳон стандартларини асос қилиб олган ҳолда, таълимнинг давлатни ривожлантиришдаги тугган ўрнини аллақачонлар тушуниб етган ривожланган мамлакатлар тажрибасидан фойдаланиш зарур.

(Давоми 5-бетда.)

(Давоми. Боши 1, 4-бетларда.)

Ўзбекистон ва Жанубий Кореяни катта масофа ажратиб туради. Шунга қарамай, Ўзбекистон ва Кореяни мустақкам дўстлик ришталари, халқларимизни тарихий маънавий яқинлик боғлаб туради. Жанубий Корея Ўзбекистоннинг энг йирик сарможавий шерикларидан биридир. Унинг мамлакатимиз иқтисодиётига киритган сарможяси 2 миллиард АҚШ долларидан ошди. Айниқса, нефть-газ, кончилик, нефть кимёси, логистика, қурилиш, таълим соҳаларида йирик лойиҳалар бор.

Мамлакатимизда Корея Республикаси таълим тизимини модернизация қилиш тажрибасини қўллаш ижобий натижаларга олиб келиши муқаррардир. Корея Республикаси Осиё-Тинч океан минтақасининг ўзига хос мамлакатларидан бири сифатида бир қатор тадқиқотчиларнинг диққатини жалб этиб келмоқда. Бунинг моҳияти шундаки, бу давлат постиндустриал цивилизациянинг ютуқларини ўзлаштирган ҳолда, ўзининг аънанавий маданиятини сақлаб қолишга интилмоқда ва сиёсий ҳамда ижтимоий-иқтисодий ислохотларни ўз маданияти, аънанавий кадриятлари ва Шарқ дунёқарашлари билан уйғунликда амалга оширишга ҳаракат қилмоқда. ЮНИСЕФ экспертлари томонидан мазкур мамлакатнинг таълим тизими саноати ривожланган мамлакатлар қаторида энг самарали деб баҳоланган. Корея Республикаси ҳукумати таълим тизимида синовдан ўтган ва жуда ҳам самарали ҳисобланган сиёсатни олиб бормоқда. Кореяда мактабларни компьютерлаштириш ва Интернет тармоғига эркин уланишини таъминлашга катта эътибор қаратилади. Ўзбекистонда ҳам шунга ўхшаш вазият қарор топмоқда. Таълим муассасаларини ахборот технологиялари билан жадал таъминлашга давлат томонидан катта молиявий маблағлар ажратилмоқда. Мактабларни керакли жиҳозлар, дарсликлар ва спорт анжомлари билан таъминлашга катта эътибор билан қаралмоқда. Дарс беришнинг янги интерактив усулларидан фойдаланилмоқда, янги замон та-

лабларига мос биналар қурилмоқда, баъзилари таъмирланмоқда. Бироқ шунга қарамай, баъзи бир муаммоларни ҳал этишда, мактаб тизимини қайта қуришнинг стратегик режаларини ишлаб чиқишда, молиялаштириш масалаларида хориж тажрибасини жорий этиш замон талабидир.

Тошкент Тиббиёт академияси ўқув ишлари бўйича проректор ва атроф-муҳит гигиенаси кафедраси, таълим сифатини назорат қилиш бўлими ҳамда халқаро бўлим ходимлари Жанубий Корея пойтахти Сеул шаҳрига ташриф буюрдилар. Ташриф давомида Сеул университети, Корё университети ва клиникалари фаолияти билан яқиндан танишдилар. Ташриф давомида халқаро грант лойиҳаси доирасида ташкил этилган конференция ва семинарларда Тошкент Тиббиёт академияси профессор-ўқитувчилари ва Корё университети профессорлари ўз маърузалари билан қатнашдилар. Шу билан бирга тиббиёт соҳаси, таълим соҳаси, лицензия олиш тизими, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш доирасида семинар-тренинглар ўтказилиб, ТТА ходимлари ўз малакаларини оширдилар.

Илмий конференция ва семинарлар давомида Жанубий Кореяда ўтказилган ислохотлар, тиббий таълим соҳасидаги ўзига хос хусусиятлар, илмий-тадқиқот ишларининг амалга оширилиши, аҳолига кўрсатилаётган тиббий хизмат кўлами ва сифати, мутахассисларнинг фаолият олиб бориши учун имкон яратувчи лицензия олиш жараёни, тиббий суғурта тизимининг жорий қилиниш босқичлари, симуляцион марказнинг аҳамияти ва у ерда амалга оширилаётган жараённинг, яъни талабаларнинг амалий кўникмаларини ривожлантиришга қаратилган тадбирлар, имтиҳон жараёни билан танишилди. Хусусан

бутун дунёда глобал муаммо бўлган атроф-муҳит муҳофазаси бўйича бир қатор муаммолар муҳокама қилинди ва амалга оширилган ишлар, истиқболли режалар бўйича фикр алмашилди.

Жанубий Кореянинг таълим билан фаннинг интеграциялашуви соҳасида олиб бораётган фаолияти ҳам таҳсинга сазовор. Бу мамлакатда ягона илмий-техник ва таълим сиёсатини ўтказиш учун замин яратиб беради. Кореяда яна бир нарса муҳимки, мамлакат хориж тажрибасидан кенг фойдаланади, чет эллик олимларни ўзига жалб этишга ҳаракат қилади. Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, нафақат Корея Республикаси тажрибасини, балки жаҳоннинг бошқа илғор мамлакатларининг таълим соҳасида олиб бораётган сиёсати тажрибасини қўллаш мақсадга мувофиқдир. Бугунги кунда таълимни харажат қилувчи соҳа эмас, балки жамиятнинг энг муҳим ишлаб чиқарувчи кучига айлантириш лозим. Яъни таълим рақобатбардош бўлиши, жиддий молиявий маблағларни ўзига жалб эта олиши керак. Бошланғич мактабнинг биринчи поғонасидан бошлаб таълимни иқтисодиётни, умуман давлатни ривожлантиришга йўналтириш лозим. Фақат билим олиш билан чекланиб қолмай, балки олинган билимларни амалиётда қўллаш ва жамият ҳаётида фойда келтиришига ҳаракат қилиш зарур.

Ш.БОЙМУРАДОВ,
ТТА ўқув ишлари
бўйича проректор
Л.АБДУРАХИМОВА,
ТТА таълим сифатини назорат
қилиш бўлими бош мутахассиси

